

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра міжнародних відносин і аудиту

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувачкою кафедри

Пашкевич М.С.

01.09.2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«НАТО в умовах стратегічної конкуренції»

Галузь знань	С «Соціальні науки, журналістика та інформація»
Спеціальність	D «Бізнес, адміністрування та право», J «Транспорт та послуги»
Освітній рівень.....	C1, C3, C7, D1, D2, D5, J3
Статус	магістр
Загальний обсяг	вибіркова фахова
Форма підсумкового контролю	4 кредити ECTS (120 годин)
Термін викладання	диференційований залік
Мова викладання	2-й семестр
.....	українська

Викладач: доц. Кулик Т.В.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.

Дніпро
НТУ «ДП»
2026

Робоча програма навчальної дисципліни «НАТО в умовах стратегічної конкуренції» для магістрів спеціальності С1, С3, С7, D1, D2, D5, J3 / Т.В. Кулик; НТУ «Дніпровська політехніка»., каф. міжнародних відносин і аудиту. – Д.: НТУ «ДП», 2026. – 12 с.

Розробник – Кулик Т.В.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання;
- бажані базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти.

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	4
4 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	4
5 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	6
5.1 Шкали	6
5.2 Засоби та процедури.....	6
5.3 Критерії.....	8
6 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	11
7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	Помилка! Закладку не визначено. 1

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни полягає у формуванні у студентів системного розуміння місця і ролі НАТО в умовах стратегічної конкуренції, закономірностей трансформації Альянсу під впливом змін міжнародного безпекового середовища, а також політичних, військових та інституційних механізмів адаптації його стратегій, сил і спроможностей. Курс спрямований на розвиток здатності аналізувати еволюцію колективної оборони, стримування, кризового менеджменту й кооперативної безпеки, оцінювати взаємозв'язок між характером стратегічних викликів, рішеннями союзників та напрямками трансформації НАТО, а також визначати наслідки цих змін для євроатлантичної безпеки.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)
	зміст
ДРН 1	Знати та розуміти витoki, еволюцію і стратегічну трансформацію НАТО, зміст основних стратегічних концепцій Альянсу та їх зв'язок зі змінами міжнародного безпекового середовища.
ДРН 2	Розуміти сучасні засади стримування й колективної оборони НАТО, механізми кризового менеджменту, планування і проведення операцій, розвитку сил та спроможностей Альянсу.
ДРН 3	Опанувати принципи кооперативної безпеки НАТО, архітектуру партнерств, політику відкритих дверей і закономірності розширення Альянсу в умовах стратегічної конкуренції.
ДРН 4	Аналізувати трансформацію НАТО у взаємозв'язку зі змінами міжнародного безпекового середовища, застосовуючи факторний, крос-факторний та динамічний аналіз.
ДРН 5	Комплексно оцінювати потенціал НАТО у сфері стримування й оборони, передову присутність, готовність сил та їх відповідність характеру сучасних стратегічних викликів.
ДРН 6	Досліджувати та критично аналізувати кризові ситуації, моделювати процес прийняття рішень НАТО та обґрунтовувати вибір механізмів реагування, включно з можливістю застосування статті 5 Північноатлантичного договору.
ДРН 7	Систематизувати й критично оцінювати знання щодо партнерств і розширення НАТО, визначати їх вплив на політичну згуртованість, процес прийняття рішень, військові спроможності та стратегічну стійкість Альянсу.

3. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторн і заняття	самостійн а робота	аудиторн і заняття	самостійн а робота	аудиторн і заняття	самостійн а робота
лекційні	60	24	36	-	-	6	54
практичні	58	24	34	-	-	4	56
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-	-	-
контрольні заходи	2	2	-	-	-	-	-

РАЗОМ	120	60	60	-	-	10	110
-------	-----	----	----	---	---	----	-----

4. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	58
ДРН 01	Тема 1. Трансформація НАТО в ретроспективі	5
	1.1. Витоки Північноатлантичного альянсу та Вашингтонський договір 1949 року	
	1.2. Основні завдання НАТО та їх еволюція в історичному контексті	
ДРН 01	Тема 2. Формування стратегії НАТО в ранній період холодної війни	5
	2.1. Перші стратегічні концепції НАТО та становлення системи колективної оборони	
	2.2. «The New Look» і стратегія масованої відплати	
ДРН 01	Тема 3. Політико-військова адаптація НАТО в період холодної війни	5
	3.1. Доповідь the Committee of Three: розширення політичного виміру Альянсу	
	3.2. The Harmel Report і стратегія гнучкого реагування: стримування, оборона та розрядка	
ДРН 01 ДРН 04	Тема 4. Стратегічна невизначеність. НАТО у світі багатовекторних ризиків	5
	4.1. New Strategic Environment: багатовекторність загроз і викликів	
	4.2. Environment of Continuing Change: нестабільність, регіональні кризи та дифузія загроз.	
ДРН 01 ДРН 04	Тема 5. Мир, що виявився крихким: стратегічний злам Євроатлантичної безпеки	5
	5.1. The Euro-Atlantic Area Is at Peace: глобальна взаємозалежність і розширення простору безпеки	
	5.2. Peace Has Been Shattered: повернення стратегічного суперництва	
ДРН 01 ДРН 04	Тема 6. Стратегічна конкуренція як нова реальність Євроатлантичної безпеки	5
	6.1. Системне бачення сучасного міжнародного середовища безпеки крізь концепт стратегічної конкуренції.	
	6.2. Конкуренція великих держав, «сіра зона» та пороги ескалації в континуумі взаємодії.	
ДРН 02 ДРН 05	Тема 7. Стимування та оборона НАТО	5
	7.1. Стимування в стратегічній концепції Альянсу: ядерний, конвенційний і протиракетний компоненти.	
	7.2. Колективна оборона: модель сил, готовність і регіональне оборонне планування.	
ДРН 02 ДРН 05	Тема 8. Передова присутність НАТО	5
	8.1. Посилена передова присутність (enhanced Forward Presence, eFP) як інструмент стримування і запевнення союзників.	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	8.2. Нова модель сил НАТО (NATO Force Model, NFM): готовність, масштабування та посилення передової присутності.	
ДРН 02 ДРН 06	Тема 9. Кризовий менеджмент НАТО 9.1. Система кризового менеджменту НАТО: політичне рішення, механізми реагування та координація. 9.2. Ситуаційна обізнаність, раннє попередження і стратегічне прогнозування в процесі кризового реагування.	5
ДРН 02 ДРН 06	Тема 10. Планування та проведення операцій НАТО 10.1. Планування операцій: завчасне планування, планування кризового реагування та операційний дизайн. 10.2. Проведення операцій: кампанійний підхід, оцінювання результатів і коригування дій.	5
ДРН 03 ДРН 07	Тема 11. Кооперативна безпека НАТО 11.1. Архітектура партнерств НАТО: географічний і функціональний виміри співпраці. 11.2. Диференціація партнерств, розвиток спроможностей і стратегічна взаємодія з партнерами.	5
ДРН 03 ДРН 07	Тема 12. Політика відкритих дверей та динаміка розширення Альянсу 2.1. Політика відкритих дверей: критерії, механізми та політична логіка розширення. 12.2. Динаміка розширення НАТО: мотивація держав-кандидатів і стратегічні наслідки для Альянсу.	5
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	60
ДРН 01 ДРН 04	ПР 1. Івент-аналіз «Як конструювався Альянс: безпекова криза 1948–1949 років і політичний компроміс Вашингтонського договору».	5
ДРН 01 ДРН 04	ПР 2. Аналіз process tracing «Massive Retaliation Put into Question: Берлінські кризи 1958–1961 pp.»	5
ДРН 01 ДРН 04	ПР 3. Аналіз взаємозалежностей «Reversal of Fortune: стратегічна дилема НАТО 1966–1967 років».	5
ДРН 01 ДРН 04	ПР 4. Факторний аналіз «Be Careful What You Wish For: Less Threat, but Also Less Peace». Європа 1989–1993 років.	5
ДРН 01 ДРН 04	ПР 5. Крос-факторний аналіз «A Pivotal Moment in Euro-Atlantic Security: Уельський саміт НАТО 2014 року».	5
ДРН 01 ДРН 04	ПР 6. Аналіз динаміки «У просторі безпекового маневру: трансформація нейтральності Фінляндії та Швеції»	4
ДРН 02 ДРН 05	ПР 7. Аналітичні презентації «What Makes Deterrence Credible? Вдосконалення потенціалів стримування й оборони НАТО».	4
ДРН 02 ДРН 05	ПР 8. «Map of Deterrence: рамкові країни і уроки Передової присутності НАТО»	5
ДРН 02 ДРН 06	ПР 9. Симуляція кризового рішення «When Does Article 5 Begin? Гібридний напад і вибір механізму реагування НАТО.»	5
ДРН 02 ДРН 06	ПР 10. Сценарне планування «Who Sees First, Acts First: спроможності інформаційної переваги та захисту сил в операціях НАТО».	5

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН 03 ДРН 07	ПР 11. Pro et Contra: географічний чи функціональний вимір партнерств НАТО?	5
ДРН 03 ДРН 07	ПР 12. Порівняльний аналіз «More Allies, More Security? Розширення НАТО між консенсусом і військовою спроможністю».	5
		58
	Контрольні заходи	2
РАЗОМ		120

5. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

5.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

5.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії здобувача за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня) під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальні заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР (або інші види, визначає викладач) під час заліку (або екзамену) за бажанням здобувача
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	або індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		
або лабораторні	перевірка та захист	виконання лабораторних робіт		
або семінари	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного та/або індивідуального завдання (*визначає викладач, інформація повинна співпадати з даними попередньої таблиці*). Семінарські заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання та його презентації. Лабораторні заняття оцінюються якістю виконання та захисту лабораторних робіт.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим опису кваліфікаційного рівня за НРК, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач під час заліку (або екзамену) має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня за НРК.

5.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувача ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії здобувача для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для магістерського рівня вищої освіти подано нижче.

Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
♦ спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
<i>Уміння/навички</i>		
♦ спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою	Відповідь характеризує уміння: – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
розвитку нових знань та процедур; ♦ здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах; ♦ здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
♦ зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Зрозумілість відповіді (доповіді). <i>Мова:</i> правильна; чиста; ясна; точна; логічна; виразна; лаконічна. <i>Комунікаційна стратегія:</i> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у професійній діяльності	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Відповідальність і автономія		
♦ управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів; ♦ відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів; ♦ здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії	Відмінне володіння компетенціями: – використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; – належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	95-100
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Програми пакету Microsoft Office (Word, Excel, Power Point, Teams).
Дистанційна платформа Moodle.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Aronsson L., Swaney B. (2022). *Priorities for NATO Partnerships in an Era of Strategic Competition*. Institute for National Strategic Studies, National Defense University. Strategic Perspectives No. 40.
2. Deni J. R., Rynning S. (2024). The NATO Strategic Concept on Its Seventy-Fifth Anniversary. *Military Review*. <https://www.armyupress.army.mil/Portals/7/military-review/Archives/English/JA-24/NATO-Strategic-Concept/NATO-Strategic-Concept-ua.pdf>
3. Dzhyhora O., Geperidze D., Yavir V., Taran Y., Kulyk T. (2025). NATO as a Collective Security Organization in the EU after the Outbreak of War in Ukraine. *Journal of Law and Political Sciences*. Vol. 46, No. 2 (Special Issue). P. 255–276. DOI: 10.5281/zenodo.17069927.
4. Edstrom H., Gyllensporre D. (2023). Exploring NATO's Enlargements in Northern Europe: Theorizing Military Transformation. *Comparative Strategy*. Vol. 42, No. 2. P. 264–286. DOI: 10.1080/01495933.2023.2182111.
5. Larsen H. Adapting NATO to Great-Power Competition. *The Washington Quarterly*. 2022. Vol. 45, Issue 4. DOI: 10.1080/0163660X.2022.2148507.
6. Monaghan S. et al. (2024). Is NATO Ready for War? An Assessment of Allies' Efforts to Strengthen Defense and Deterrence Since the 2022 Madrid Summit. *Center for Strategic and International Studies*. <https://www.csis.org/analysis/nato-ready-war>
7. NATO 2022 Strategic Concept. (2022). *NATO*. <https://www.nato.int/content/dam/nato/webready/documents/publications-andreports/strategic-concepts/2022/290622-strategic-concept.pdf>
8. NATO. (2022, July 18). *Strategic concepts*. <https://www.nato.int/en/about-us/official-texts-and-resources/strategic-concepts>
9. NATO. (2024, June 27). *Partnership programmes and tools*. <https://www.nato.int/en/what-we-do/partnerships-and-cooperation/partnership-programmes-and-tools?>
10. NATO. (2024, October 3). *Enlargement and Article 10*. <https://www.nato.int/en/what-we-do/partnerships-and-cooperation/enlargement-and-article-10>
11. NATO. (2025, February 13). *NATO Integrated Air and Missile Defence*. <https://www.nato.int/en/what-we-do/deterrence-and-defence/nato-integrated-air-and-missile-defence>
12. NATO. (2025, April 2). *NATO Force Model*. <https://www.nato.int/en/what-we-do/deterrence-and-defence/nato-force-model>
13. NATO. (2025, April 3). *Readiness Action Plan*. <https://www.nato.int/en/what-we-do/deterrence-and-defence/readiness-action-plan>
14. NATO. (2025, April 16). *NATO Defence Planning Process*. <https://www.nato.int/en/what-we-do/introduction-to-nato/nato-defence-planning-process>
15. NATO. (2025, April 30). *Crisis management*. <https://www.nato.int/en/what-we-do/introduction-to-nato/crisis-management>
16. NATO. (2025, May 12). *NATO's partnerships*. <https://www.nato.int/en/what-we-do/partnerships-and-cooperation/natos-partnerships>
17. NATO. (2026, May 20). *NATO operations and missions*. <https://www.nato.int/en/what-we-do/operations-and-missions/nato-operations-and-missions>
18. NATO. (2026, June 17). *Strengthening NATO's eastern flank*. <https://www.nato.int/en/what-we-do/deterrence-and-defence/strengthening-natos-eastern-flank>
19. NATO. (2026, June 25). *Deterrence and defence*. <https://www.nato.int/en/what-we-do/deterrence-and-defence/deterrence-and-defence>
20. NATO. (2026, July 6). *NATO's role in capability development*. <https://www.nato.int/en/what-we-do/deterrence-and-defence/natos-role-in-capability-development>
21. NATO. (2026, July 8). *Joint Intelligence, Surveillance and Reconnaissance*. <https://www.nato.int/en/what-we-do/deterrence-and-defence/joint-intelligence-surveillance-and-reconnaissance>

22. Schaffner P., Agachi A., Lashendock J. (2024). NATO Can't Be a One-Trick Pony: The Future of NATO Crisis Prevention and Management. RAND. <https://www.rand.org/pubs/commentary/2024/08/nato-cant-be-a-one-trick-pony-the-future-of-nato-crisis.html>
23. Taran Y., Taranenko M., Kulyk T. Global Strategic Rivalry and the Secure Architecture: NATO's Influence on the Formation of the International Peace. *Journal of Law and Political Sciences*. 2025. Vol. 47, No. 2 (Special Issue). P. 30–60. DOI: 10.5281/zenodo.17235307.
24. Висоцький О., Кулик Т. Міжнародні відносини як сфера управління: технології посилення стратегічного партнерства НАТО–ЄС. *Філософія та політологія в контексті сучасної культури*. 2026. Т. 18. № 1. С. 138–146. DOI: 10.15421/352616.
25. Висоцький О., Кулик Т., Пашкевич М., Пархоменко Є. Технологія інтегрованого стримування як ефективний засіб забезпечення безпеки країн Європейського Союзу на тлі російської загрози. *Грані*. 2026. 29(1). С. 6–16. DOI: 10.15421/172648.
26. Кулик Т., Прошин Д. Стратегічна концепція НАТО 2022: пріоритети, спроможність та реальність в умовах стратегічної конкуренції. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2022. Спеціальний випуск № 2. С. 43–52. <https://visnik.dduvs.edu.ua/index.php/visnyk/article/view/779>
27. Кулик Т. (2023). Передова присутність як інноваційна модель позиції стримування та оборони НАТО. *Гілея: науковий вісник*. Вип. 180–181 (№ 1–2). С. 96–104. <http://gileya.org/download.php?id=272>
28. Кулик Т. (2023). Трансформація НАТО в умовах стратегічної конкуренції. *Грані*. Т. 26. № 2. С. 66–74. DOI: 10.15421/172329.
29. Кулик Т. (2023). Концепція рамкових країн НАТО. *Грані*. Т. 26. № 3. С. 66–74. DOI: 10.15421/172355.
30. Кулик Т. (2023). Об'єднана розвідка, спостереження та рекогносцировка як пріоритетна сфера трансформації НАТО. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія*. Вип. 35–36. С. 100–110. DOI: 10.34079/2226-2830-2023-13-35-36-100-110.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«НАТО в умовах стратегічної конкуренції» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальностей С1, С3, С7, D1, D2, D5, J3

Розробник:
Кулик Тетяна

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19